

Απολογισμός της γενικής συνέλευσης της Διαμεσογειακής Επιτροπής

3 Ιουλίου 2015 – Ναύπλιο

Ο περιφερειάρχης Πελοποννήσου, **Πέτρος Τατούλης**, καλωσόρισε τους συμμετέχοντες και τους ευχαρίστησε για την παρουσία τους παρά τις δύσκολες συνθήκες της τρέχουσας συγκυρίας. Εξέφρασε τη λύπη του που μερικοί δεν μπόρεσαν να παραστούν, αλλά δήλωσε βέβαιος ότι αυτή η συνέλευση θα έδινε την ευκαιρία να θεθούν επί τάπητος τα κρίσιμα ερωτήματα για την εδαφική συνοχή και την περιφερειακή ανάπτυξη που απασχολούν τις απόκεντρες περιφέρειες της Ευρώπης. Ο **Πέτρος Τατούλης** ευχαρίστησε επίσης τις περιφέρειες της Διαμεσογειακής Επιτροπής για τη δουλειά τους –την οποία πληροφορείται τακτικά– σε θέματα όπως οι περιφέρειες σε μεταβατικό στάδιο, οι πολιτικές για τους νέους και οι μακροπεριφερειακές στρατηγικές. Κατέληξε τονίζοντας τη σημασία όσων αναπτυξιακών πολιτικών θα επιτρέψουν στη Μεσόγειο να ισορροπήσει σε μια δύσκολη συγκυρία.

Η **Gunn Marit Helgesen**, α΄ αντιπρόεδρος της CPMR και περιφερειάρχης Telemark Fylkeskommune (Νορβηγία), υπενθύμισε τις πολυάριθμες προκλήσεις τις οποίες αντιμετωπίζει σήμερα η Μεσόγειος και την ιδιαίτερη κατάσταση της Ελλάδας. Αναφέρθηκε σε διάφορα θέματα εργασίας κοινά για τη Διαμεσογειακή Επιτροπή και τη CPMR, μεταξύ των οποίων η εκστρατεία «Είμαστε όλοι Μεσόγειοι», η οποία εγκαινιάστηκε από τον Michel Vauzelle και η οποία ενσωματώνεται απευθείας στις εργασίες της επιχειρησιακής ομάδας της CPMR για τη μετανάστευση. Κατέληξε παροτρύνοντας τις μεσογειακές περιφέρειες να διατηρήσουν τη θετική σύνδεσή τους με τις κυριότερες προτεραιότητες της CPMR, ώστε να έχουν γενική επιτυχία οι δραστηριότητες της CPMR. Αυτός είναι ο μόνος δρόμος για να έχουν μακροπρόθεσμο ορίζοντα οι δράσεις.

Αφού χαιρέτησε τους συμμετέχοντες, ο **Γιώργος Αλεξάκης**, αντιπρόεδρος της CPMR για την Ελλάδα και περιφερειακός σύμβουλος Κρήτης αρμόδιος για ευρωπαϊκές και διεθνείς υποθέσεις, σημείωσε ότι η φωνή της Πελοποννήσου και γενικότερα των μεσογειακών περιφερειών βρίσκεται ευήκοα ώτα στη CPMR και στο πλευρό των ευρωπαϊκών περιφερειών. Υπενθύμισε το πλαίσιο των μεσογειακών περιφερειών στην Ισπανία, στην Ιταλία, στα νότια παράλια της και βεβαίως στην Ελλάδα, στον δρόμο του κοινού ευρωπαϊκού εγχειρήματος. Ο **Γιώργος Αλεξάκης** επανήλθε στους στόχους και στη δουλειά της CPMR και της Διαμεσογειακής Επιτροπής για την προάσπιση των συμφερόντων των περιφερειών μελών της. Υπογράμμισε τον σπουδαίο τους ρόλο σε διάφορες πολιτικές της ΕΕ, για παράδειγμα στην περιφερειακή πολιτική και στην πολιτική συνοχής, στη θαλάσσια πολιτική και στις μακροπεριφερειακές στρατηγικές.

Αφού ευχαρίστησε όσους πήραν τον λόγο στην εκδήλωση, ο **Michel Vauzelle**, πρόεδρος της Διαμεσογειακής Επιτροπής και περιφερειάρχης Προβηγκίας – Άλπεων – Κυανής Ακτής, κήρυξε εγκριθέντα τα συμπεράσματα της ολομέλειας στην Ούμew τον Σεπτέμβριο του 2014, τα οποία προέκυψαν από τη γενική συνέλευση της CPMR και δημοσιοποιήθηκαν από τη γραμματεία μερικές εβδομάδες αργότερα.

Ο **Michel Vauzelle** έκανε έναν απολογισμό της γεωπολιτικής κατάστασης στη Μεσόγειο και ζήτησε διάλογο για την εξεύρεση λύσεων στις διάφορες προκλήσεις που παρουσιάζονται σε αυτόν τον τομέα. Οι απόκεντρες περιφέρειες έχουν κάθε δικαίωμα να εκφράσουν τη γνώμη τους, διότι οι πληθυσμοί τους υποφέρουν και γειτονεύουν με τις περιοχές των συγκρούσεων. Επομένως, το ζήτημα της μετανάστευσης τις αφορά άμεσα και η Διαμεσογειακή Επιτροπή έχει εγκαινιάσει, στο πλαίσιο της εκστρατείας «Είμαστε όλοι Μεσόγειοι», έναν γύρο ανταλλαγής ιδεών και μια σειρά δράσεων για να βρεθεί μια συνολική απάντηση στα προβλήματα τα οποία αντιμετωπίζουν οι πολίτες τους. Ζήτησε, λοιπόν, μια πολιτική και τεχνική εξέταση των ζητημάτων και κατέληξε ότι πρέπει να αποφευχθεί κάθε αναδίπλωση σε αυτήν την κρίσιμη κατάσταση.

ΠΡΟΣ ΜΙΑ ΕΝΙΣΧΥΜΕΝΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΗ ΜΕΣΟΓΕΙΟ: ΘΕΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ, ΕΔΑΦΙΚΑ ΚΑΙ ΘΑΛΑΣΣΙΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ

ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ, ΙΘΑΓΕΝΕΙΑ, ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΜΕΤΑΞΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΙΩΝ

Ο **Απόστολος Παπαφωτίου**, περιφερειακός σύμβουλος Πελοποννήσου, παρουσίασε την εμπειρία της περιφέρειάς του και υπενθύμισε τη μεταβατική κατάσταση της Πελοποννήσου, η οποία βρίσκεται στο σταυροδρόμι πολλών ηπειρών και αποτελεί ενδιάμεσο σταθμό στο ταξίδι προς διάφορες ευρωπαϊκές χώρες. Υπενθύμισε επίσης το ιστορικό των μεταναστευτικών ροών τις οποίες αντιμετώπισε η Ελλάδα στο παρελθόν της, καθώς και τη μεγάλη ανεκτικότητα του ελληνικού λαού, παρά τις όσες εντάσεις δημιουργούνται εξαιτίας της οικονομικής κρίσης, τόσο στην Ελλάδα όσο και στις άλλες χώρες που δέχονται μετανάστες. Όσον αφορά στην εξέλιξη των μεταναστευτικών ροών, ο **Απόστολος Παπαφωτίου** ανέφερε ότι η Ελλάδα πρέπει να χαράξει μια μεταναστευτική πολιτική και σημείωσε ότι, σε αυτήν την κατεύθυνση, έχει ήδη τεθεί σε ισχύ μια διοικητική διαδικασία για όσους ζητούν άσυλο. Ζήτησε να δημιουργηθεί μια ολοκληρωμένη μεταναστευτική πολιτική στην Ευρώπη και υπενθύμισε ότι, προς το παρόν, οι περιφέρειες δεν διαθέτουν νομικές αρμοδιότητες για το θέμα, παρά το ότι βρίσκονται στην πρώτη γραμμή για την επίλυση προβλημάτων ασφάλειας, υγείας κτλ. Κατέληξε απευθύνοντας έκκληση για ευρωπαϊκή αλληλεγγύη και για μεγαλύτερη δικαστική συνεργασία μεταξύ των χωρών.

Ο **Nicolas Brookes**, διευθυντής της CPMR, ανέγνωσε τον [λόγο του Hatem Atallah](#), εκτελεστικού διευθυντή του Ιδρύματος Anna Lindh, ο οποίος δεν μπόρεσε να παρευρεθεί στο Ναύπλιο.

Ο **Davide Strangis**, εκτελεστικός γραμματέας της Διαμεσογειακής Επιτροπής, ανέγνωσε το [μήνυμα της περιφέρειας Τοσκάνης](#).

Ο **Stefano Rimini**, σύμβουλος της αντιπεριφερειάρχη Αιμιλίας–Ρωμανίας, θέλησε να επανέλθει στην ευρωπαϊκή διάσταση του μεταναστευτικού ζητήματος. Επειδή το ζήτημα επείγει, επέμεινε ότι είναι αναγκαίο να δώσουν απτές απαντήσεις και οι περιφέρειες αλλά και όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ, τα οποία οφείλουν να αναλάβουν τις ευθύνες τους. Απέναντι στην άφιξη των μεταναστών δεν υπάρχει εναλλακτική, είπε. Οφείλουμε να τους υποδεχόμαστε, αλλά με αξιοπρέπεια και με σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων, τα οποία αδυνατούμε ολοένα περισσότερο να εγγυηθούμε. Γι' αυτόν τον λόγο, η περιφέρεια Αιμιλίας–Ρωμανίας είναι η πρώτη περιφέρεια της Ιταλίας η οποία δημιούργησε περιφερειακό κέντρο υποδοχής, το οποίο διαθέτει ένα σύστημα χάρη στο οποίο μπορεί να δέχεται μετανάστες παρέχοντας ελάχιστες υγειονομικές και κοινωνικές υπηρεσίες.

Ο **Alfonso Garrido Ávila**, εκπρόσωπος της περιφέρειας Ανδαλουσίας για την εξωτερική δράση, υπενθύμισε την ηθική υποχρέωση την οποία συμβολίζει η παρουσία των περιφερειών της Διαμεσογειακής Επιτροπής στο Ναύπλιο. Επέμεινε στο γεγονός ότι οι περιφέρειες αντιμετωπίζουν ευθέως την ανθρωπιστική όψη της μεταναστευτικής κρίσης. Ο τοπικός αντίκτυπος είναι πολύ μεγάλος και μεγαλώνει ακόμη περισσότερο όσο οι μεταναστευτικές ροές βρίσκονται σε διαρκή άνοδο. Ο **Alfonso Garrido Ávila** αναφέρθηκε επίσης στις μεταναστευτικές ροές του παρελθόντος, όταν οι Ανδαλουσιανοί και οι Ισπανοί είχαν οι ίδιοι αναγκαστεί να εγκαταλείψουν την πατρίδα τους, γεγονός από το οποίο απορρέει μια ιδιαίτερη ευαισθησία για το ζήτημα. Έκανε λόγο για την εκπόνηση ενός προγράμματος εκπαίδευσης για τους μετανάστες, μαζί με ειδικό προϋπολογισμό, παρά την κρίση που πλήττει την Περιοχή. Τέλος, αναφέρθηκε στη σπουδαιότητα της συνεργασίας για την ανάπτυξη, για τη δημιουργία δεσμών με κοινό στόχο την ένταξη των ατόμων.

Η **Mercedes Gallego**, από τη γενική διεύθυνση θεσμικών σχέσεων και εξωτερικής δράσης της περιφέρειας Μούρθια, παρέθεσε τα συμπεράσματα ενός σεμιναρίου το οποίο διοργάνωσε η περιφέρειά της στο πλαίσιο της 4^{ης} συνόδου της Επιτροπής των Περιφερειών για την αποκεντρωμένη συνεργασία. Υπενθύμισε ότι πρέπει να αλλάξει η προσέγγιση της αντιμετώπισης των μεταναστών όσον αφορά στα ανθρώπινα δικαιώματα και στη συμμετοχή στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη. Υπογράμμισε επίσης ότι είναι σημαντικό να συνεργάζεται εντονότερα η Ευρωπαϊκή Επιτροπή με τις τοπικές και περιφερειακές αρχές, τόσο των χωρών υποδοχής όσο και των χωρών προέλευσης, για να εφαρμοστούν ικανοποιητικές αναπτυξιακές πολιτικές.

Ο **Πέτρος Τατούλης** χαιρέτισε τις παρεμβάσεις και τις θεμελιώδεις αρχές, όπως η αλληλεγγύη, οι οποίες αναφέρθηκαν και οι οποίες εφαρμόζονται στη διαχείριση των κρίσεων τις οποίες βιώνουμε σήμερα. Αναφέρθηκε στο κοινό νόμισμα, το οποίο, κατά τη γνώμη του, δεν περιορίζεται σε ζητήματα νομισματικής πολιτικής αλλά επικαλείται, με την ευρεία έννοια, και τις κοινές αξίες των λαών. Η μεταναστευτική κρίση, το ζήτημα των μεταναστών και των προσφύγων επιβάλλουν μια πραγματικά κοινή πολιτική και απαιτούν μια γενικότερη εξέταση ώστε να διατηρηθεί η δημοκρατία στην Ευρώπη. Ο **Πέτρος Τατούλης** ζήτησε να δοθεί βοήθεια στις μεσογειακές χώρες της ΕΕ, διότι αντιμετωπίζουν ευθέως τα προβλήματα υποδοχής των μεταναστών αλλά και της μάχης ενάντια στη διακίνηση ανθρώπων, η οποία βρίσκεται πίσω από τις μεταναστευτικές ροές.

Ο **Michel Vauzelle** έκλεισε τη συνεδρίαση υπενθυμίζοντας ότι συχνά οι φτωχότερες χώρες της ΕΕ είναι εκείνες που προσφέρουν την αλληλεγγύη τους για την υποδοχή των μεταναστών. Συμφώνησε ότι είναι σημαντική η μάχη ενάντια στις μαφίες που εκμεταλλεύονται τους δυστυχισμένους ανθρώπους και ζήτησε να υπάρξει μια πραγματικά κοινή πολιτική της Ευρώπης για το ζήτημα. Αναφέρθηκε επίσης στη σπουδαιότητα του πολιτικού διαλόγου με τις χώρες προέλευσης και στον ρόλο των ΜΜΕ, τα οποία δεν προβάλλουν αρκετά τις ηθικά ορθές πράξεις που αποσκοπούν στην εξεύρεση ηθικών λύσεων. Ο **Michel Vauzelle** κατέληξε θίγοντας το ζήτημα του κοινωνικού ρατσισμού, ο οποίος αναδύεται στην Ευρώπη και στον οποίο πρέπει να αντιδράσουμε.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ, ΚΑΙ Η ΣΧΕΣΗ ΤΟΥΣ ΜΕ ΤΗ ΔΙΑΣΠΟΡΑ

Ο **Mohamed Sadiki**, αντιπρόεδρος της Διαμεσογειακής Επιτροπής και του περιφερειακού συμβουλίου της Rabat–Salé–Zemmour–Zaer, μίλησε πρώτος μέσω τηλεδιάσκεψης ([Διάγγελμα του Mohamed Sadiki](#)).

Ο **Rodérick Egal**, πρόεδρος της πλατφόρμας iesMed SCEL και συνιδρυτής της διαδικασίας MedESS, έκανε μια παρουσίαση ([Παρουσίαση του Roderick Egal](#)) για την οικονομία της αλληλεγγύης, θέμα το οποίο θεωρεί βασικό για την οικονομική ανάπτυξη των μεσογειακών περιφερειών. Υπενθύμισε τη διαδικασία της Τυνησίας, που είχε ως στόχο την αλληλέγγυα δέσμευση, και επέμεινε ότι χρειαζόμαστε μια οικονομία στην οποία τα άτομα παρεμβαίνουν στο έργο και στη διοίκηση των επιχειρήσεων, με στόχο τη δημιουργία θέσεων εργασίας και την υλοποίηση έργων με άμεσο αντίκτυπο σε αυτά τα άτομα. Η κοινωνική οικονομία ή οικονομία των πολιτών είναι ένα τρόπος προσέγγισης της οικονομίας και συνεισφοράς στη γενική ανάπτυξη. Υπενθύμισε ότι οι μικρές και οι μεσαίες επιχειρήσεις έχουν ιδέες και τεχνογνωσία, αλλά δεν έχουν μέσα και χρειάζονται ανταλλαγές εμπειριών, συμμετοχικότητα. Ο iesMed είναι ένας οργανισμός ο οποίος προτείνει εργαλεία και συμβουλές για τη σύσταση επιχειρήσεων με στόχο την εγκαθίδρυση ενός μεσογειακού οικοσυστήματος κοινωνικής οικονομίας και οικονομίας της αλληλεγγύης σε διάφορους τομείς. Ο **Rodérick Egal** κατέληξε καλώντας τις περιφέρειες να συνεργαστούν σε αυτό το θέμα.

Ο **Alfonso Garrido Ávila** υπενθύμισε τις σχέσεις και την εγγύτητα μεταξύ Ανδαλουσίας και Μαρόκου και σημείωσε ότι πρέπει να εξεταστούν όλες οι ευκαιρίες για την υλοποίηση αυτού του μηχανισμού συνεργασίας.

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ, ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΣΤΗ ΜΕΣΟΓΕΙΟ

Ο **Stefano Rimini**, σύμβουλος πολιτικής της περιφέρειας Αιμιλίας–Ρωμανίας, παρουσίασε την κατάσταση στην περιφέρειά του, η οποία δυστυχώς πλήττεται από πολύ μεγάλη ανεργία των νέων και συνεπώς από έλλειψη προοπτικών για το μέλλον αυτού του τμήματος του πληθυσμού. Πρόκειται για ένα χαρακτηριστικό το οποίο διαθέτουν όλες οι περιφέρειες της νότιας Ευρώπης και το οποίο δεν δείχνει να αλλάζει παρά τις όποιες προσπάθειες και πρωτοβουλίες, μεταξύ των οποίων και ευρωπαϊκές. Πολλοί νέοι βιώνουν τον κοινωνικό αποκλεισμό εξαιτίας της φτώχειας, κι αυτό έχει συχνά τραγικές συνέπειες, οι οποίες οδηγούν ορισμένους εξ αυτών σε παρεκκλίνουσα συμπεριφορά, για παράδειγμα συμμετοχή σε δίκτυα τρομοκρατίας. Η απασχόληση, η εκπαίδευση, η κατάρτιση είναι, λοιπόν, ζητήματα εξαιρετικά σπουδαία, τα οποία αξίζουν μεγαλύτερη προσοχή, ώστε να διευκολυνθεί η κοινωνική ένταξη των νέων. Προς τούτο, η περιφέρεια Αιμιλίας–Ρωμανίας έχει υλοποιήσει ένα σύστημα δημιουργίας συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, πανεπιστημίων και δημόσιων φορέων, για να διευκολύνει την απασχόληση των νέων, ιδίως σε μικρές και σε μεσαίες επιχειρήσεις.

Η **Emmanuelle Gardan**, διευθύντρια των προγραμμάτων της ΕΕ για τη Μεσόγειο, έκανε μια [παρουσίαση](#) μέσω τηλεδιάσκεψης για την κατάσταση της νεολαίας στη Μεσόγειο. Υπενθύμισε ότι οι νέοι, ιδίως οι κάτω των 25 ετών, επηρεάζονται έντονα από την οικονομική κρίση, με ποσοστά ανεργίας κοντά στο 30%, τα οποία εξηγούνται κυρίως από το χαμηλό επίπεδο κατάρτισης αυτών των νέων αλλά και από μια αναντιστοιχία των τίτλων σπουδών τους –περιλαμβανομένων των πανεπιστημιακών– και των αναγκών της αγοράς εργασίας. Η **Emmanuelle Gardan** αναφέρθηκε και στο ζήτημα της κινητικότητας και υπενθύμισε τις πρωτοβουλίες και τα έργα της Ένωσης για τη Μεσόγειο υπέρ της απασχόλησης των νέων στη Μεσόγειο, που αποσκοπούν στην καλύτερη ένταξη των νέων στην αγορά εργασίας.

Ένα μέλος του συμβουλίου της περιφέρειας Πελοποννήσου έθιξε το ζήτημα της ανεργίας των γυναικών στα νότια παράλια της Μεσογείου: οι γυναίκες πλήττονται από την ανεργία πολύ περισσότερο από τους άνδρες. Ανέφερε επίσης ότι η ανεργία των νέων δεν οφείλεται μόνο στην κατάρτιση, αλλά και στα προβλήματα στη δημιουργία θέσεων εργασίας. Οι μεγάλες επιχειρήσεις μπορούν να προτείνουν λύσεις, αλλά οι μικρές και οι μεσαίες επιχειρήσεις μπορούν να το κάνουν πολύ ευκολότερα. Διερωτήθηκε τι μπορούν να κάνουν οι περιφέρειες για αυτό το θέμα σε τοπικό επίπεδο.

Ο **Απόστολος Παπαφωτίου** υπενθύμισε την κατάσταση της ανεργίας των νέων στην Ελλάδα, όπου τα ποσοστά ανεργίας ανέρχονται έως και στο 50%. Διερωτήθηκε σε ποιον βαθμό μπορούν όντως τα σχετικά προγράμματα να αντιστρέψουν την ανοδική τάση. Κάλεσε για μια μεγάλη κοινωνική μεταβολή, για να προκύψει όφελος από το δημόσιο κεφάλαιο σε σύνδεση με την ιδιωτική οικονομία, και δήλωσε ότι κατά τη

γνώμη του πρέπει να σταλεί ένα ξεκάθαρο μήνυμα στην κοινωνία ώστε όλοι, νέοι ή λιγότερο νέοι, να γίνουν πόλος ανάπτυξης.

Ο αντιπεριφερειάρχης Πελοποννήσου αρμόδιος για θέματα εκπαίδευσης και απασχόλησης, κατέθεσε την εμπειρία του ως επιχειρηματίας και ως πολιτικό πρόσωπο. Υπενθύμισε ότι σήμερα η πλειονότητα των νέων σπουδάζει, αλλά δυστυχώς δεν δίνεται αρκετή σημασία στα τεχνικά επαγγέλματα. Φυσικά, η αυτοματοποίηση ευθύνεται εν μέρει για αυτήν την κατάσταση, αλλά ίσως και να έχει δοθεί υπέρμετρα μεγάλη σημασία στους πανεπιστημιακούς τίτλους. Κατά τον ίδιο, πρέπει να επιστρέψουμε σε έναν συνδυασμό απασχόλησης και παραγωγής, απασχόλησης και ανάπτυξης, ώστε να δημιουργηθούν πραγματικές θέσεις εργασίας και οι νέοι να έχουν στη διάθεσή τους περισσότερες προοπτικές.

Ένα άλλο μέλος του περιφερειακού συμβουλίου Πελοποννήσου υπενθύμισε ότι η ανεργία είναι το κεντρικό ζήτημα στην ελληνική πραγματικότητα, πολύ περισσότερο επειδή αφορά στους νέους, οι οποίοι είναι το μέλλον της χώρας. Έκανε έκκληση για μια άλλη προσέγγιση του προβλήματος, για παράδειγμα μέσω της δημιουργίας ενός ταμείου το οποίο θα ενθαρρύνει τις επιχειρηματικές πρωτοβουλίες των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων. Έκανε λόγο για ένα σύστημα κατανομής των χρημάτων σε κλάδους τους οποίους θα υποδείξουν οι ίδιες οι περιφέρειες ως τους πιθανότερους να δημιουργήσουν ανάπτυξη.

Ο **Michel Vauzelle** ευχαρίστησε όσους πήραν τον λόγο στην εκδήλωση και υπενθύμισε πόσο σημαντικό είναι να διατηρηθεί μια αρμονική επικοινωνία. Οι πολίτες πρέπει να ενημερώνονται, ακούγοντας όχι μόνο τα ανησυχητικά ή απαισιόδοξα μηνύματα, αλλά και λαμβάνοντας θετικές πληροφορίες για όσα γίνονται υπέρ τους και αποφέρουν αποτελέσματα. Αυτό το σημείο είναι κρίσιμο για τη δημοκρατία.

Ο **Alfonso Garrido Ávila** αναφέρθηκε στο πρόγραμμα Γιούνκερ και στο ζήτημα της πραγματικής και της ιδεατής πολιτικής, ενώ διερωτήθηκε και για το ποια θα ήταν η καλύτερη συνταγή για τις περιφέρειες.

Ένα μέλος του συμβουλίου της περιφέρειας Πελοποννήσου στήριξε την άποψη της Ανδαλουσίας. Το πρόγραμμα Γιούνκερ επιτρέπει να χρηματοδοτηθούν έργα τα οποία ικανοποιούν τις γραφειοκρατικές απαιτήσεις των Βρυξελλών. Διερωτήθηκε, επίσης, πώς πρέπει να αντιδράσουν οι περιφέρειες σε αυτήν την κατάσταση.

Η **Anne Valat**, υπεύθυνη για το «[Κοινό εγχειρίδιο μεσογειακής ιστορίας](#)» στο Villa Méditerranée, παρουσίασε το εν λόγω έργο. Εξήγησε την κεντρική ιδέα του έργου, το οποίο προσφέρεται ως συμπλήρωμα των σχολικών βιβλίων που προτείνονται στους μαθητές από πολυποικίλες πηγές. Αναφέρθηκε στις πρόσφατες συναντήσεις με τους υπουργούς Παιδείας διάφορων χωρών από τα βόρεια και τα νότια παράλια της Μεσογείου, οι οποίες είχαν ως στόχο την ένταξη αυτού του νέου διδακτικού υλικού στα εκπαιδευτικά προγράμματά τους.

Λαμβάνοντας υπόψη τις διαφορετικές απόψεις των υπουργών των χωρών αυτών και των ιδίως συγκεντρωτικών θέσεων ορισμένων εξ αυτών, ένα μέλος του συμβουλίου της περιφέρειας Πελοποννήσου ευχήθηκε να γνωρίσει ποιο επιχείρημα θα έπειθε τους διάφορους συνομιλητές να χρησιμοποιήσουν το εγχειρίδιο. Έθεσε επίσης ως εναλλακτική λύση την ευρύτερη διάθεση του εγχειριδίου, για παράδειγμα μέσω ιστολογίων, ώστε να έχει μεγαλύτερη απήχηση στους νέους.

Ο **Απόστολος Παπαφωτίου** έκανε ένα σχόλιο για την ιδέα του χρόνου στα εκπαιδευτικά ζητήματα και για το ζήτημα της διαφορετικότητας των λαών της λεκάνης της Μεσογείου, δύο σημαντικά στοιχεία τα οποία πρέπει να ληφθούν υπόψη για κάθε μήνυμα, ιδίως σε όσα αφορούν σε ζητήματα ιστορίας.

Ο **Michel Vauzelle** συνόψισε τους προβληματισμούς που αφορούν σε ζητήματα πληροφόρησης και είπε ότι πρέπει να επιμείνουμε πριν απ' όλα στα κοινά σημεία παρά στις διαφορές, στην ιδέα της μεσογειακής αλληλεγγύης. Άρα, ρόλος του εν λόγω εγχειριδίου είναι να ενώσει τους λαούς της Μεσογείου.

ΜΑΚΡΟΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΛΕΚΑΝΗ ΤΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ

Ως συμβολή στον διάλογο για τις αναδυόμενες στρατηγικές στη Μεσόγειο (μακροπεριφερειακές στρατηγικές, στρατηγικές για τη λεκάνη της Μεσογείου), ο **Lucien Chabasson**, πρόεδρος του «Γαλάζιου προγράμματος για τη Μεσόγειο», υπενθύμισε τους ποικίλους προβληματισμούς για τη Μεσόγειο και τις βάσεις του διαλόγου για τη Μεσόγειο που οδήγησαν στην εκπόνηση μιας στρατηγικής για τη διατηρήσιμη ανάπτυξη στην περιοχή. Το «γαλάζιο πρόγραμμα» είναι η πρακτική εφαρμογή αυτής της συνολικής στρατηγικής και θα επιτύχει αν οι στόχοι του είναι κοινοί, αν οι φορείς καταβάλουν προσπάθεια, αν υπάρξει συνεργασία, αλληλεγγύη και συμμετοχική διακυβέρνηση. Υπενθύμισε τις ανθρώπινες δραστηριότητες στις οποίες αφορά αυτή η στρατηγική και ειδικότερα τα έξι θέματα τα οποία απασχολούν τη Μεσόγειο: θάλασσα και παράκτιες ζώνες, φυσικοί πόροι, αγροτική ανάπτυξη και διατροφή, βιώσιμες πόλεις, κλιματική αλλαγή, πράσινη οικονομία και διακυβέρνηση.

Ο **Απόστολος Παπαφωτίου** αναφέρθηκε στον Κορινθιακό Κόλπο, στην ιδιαιτερότητά του και στις ιδιαίτερες κλιματικές αλλαγές που τον επηρεάζουν. Η κλιματική αλλαγή επιταχύνει ένα σύνολο φυσικών φαινομένων και πρέπει επειγόντως να βρεθεί ένας τρόπος απόκρισης σε αυτές τις νέες συνθήκες, είπε. Θα συνταχθεί σχετική έκθεση με στόχο την εξεύρεση μιας μακροπρόθεσμης απόκρισης σε αυτά τα προβλήματα.

Ο **Γιώργος Αλεξάκης**, αντιπρόεδρος της CPMR και περιφερειακός σύμβουλος Κρήτης αρμόδιος για ευρωπαϊκές και διεθνείς υποθέσεις, αναφέρθηκε σύντομα στις στρατηγικές που ήδη υφίστανται σε άλλες

λεκάνες (Δούναβης, Βαλτική) και στην περιοχή Αδριατικής–Ιονίου, στη δουλειά που έχει γίνει εκεί, καθώς και στις μεσογειακές προοπτικές –οι οποίες θα συζητηθούν διεξοδικά σε μελλοντικές συνεδριάσεις, δεδομένης της ήδη επιβαρυσμένης ημερήσιας διάταξης.

Ο **Jean-Claude Gayssot**, ειδικός εκπρόσωπος για την υποστήριξη των μακροπεριφερειακών στρατηγικών και των στρατηγικών για τη Λεκάνη της Μεσογείου, καθώς και α΄ αντιπεριφερειάρχης Λαγκεντόκ–Ρουσιγιόν, παρενέβη μέσω τηλεδιάσκεψης. Υπενθύμισε τη γενική κρίση η οποία πλήττει το σύνολο της Μεσογείου και κάλεσε για μια ενιαία ευρωπαϊκή στρατηγική με σαφείς και πραγματιστικές προτεραιότητες οι οποίες θα επιτρέψουν την αντιμετώπιση όλων των υφιστάμενων προκλήσεων. Τόνισε πόσο ωφέλιμη θα είναι μια μακροπεριφερειακή στρατηγική σε αυτήν την περιοχή για να βρεθούν λύσεις όσο το δυνατόν εγγύτερες προς τους πολίτες και για να εξασφαλιστεί η κατά το δυνατόν μεγαλύτερη αποδοχή τους και να αναβαθμιστούν οι δυνατότητες της Μεσογείου. Ζήτησε από την ΕΕ να στραφεί στη Μεσόγειο και να επικυρώσει αυτήν τη στρατηγική, ώστε να εγκαινιαστεί μια ολοκληρωμένη πολιτική για τη Μεσόγειο.

Ο **Daive Strangis** αναφέρθηκε σύντομα στις νέες προτεραιότητες και στη δουλειά που έχει κάνει και πρόκειται να κάνει η Διαμεσογειακή Επιτροπή στο θέμα των αναδυόμενων στρατηγικών (προοπτικές για μια μελλοντική θαλάσσια στρατηγική για την Ανατολική Μεσόγειο, διαβουλεύσεις, διακομματική ομάδα SEARICA, ομάδες εργασίας, έργο MarInA-Med, κ.ά.).

Έγκριση πολιτικών μηνυμάτων και εσωτερικά ζητήματα

Εγκρίθηκε η τελική διακήρυξη του Ναυπλίου. Τα κύρια σημεία αυτής της διακήρυξης τονίζουν τα θέματα της ειρήνης, του διαλόγου και της ανάπτυξης, καθώς και την ανάγκη για ισχυρότερη αλληλεγγύη στο μεταναστευτικό ζήτημα και στην κατάσταση στην Ελλάδα. Η διακήρυξη αναφέρεται επίσης στην αναθεώρηση της νότιας διάστασης της ευρωπαϊκής πολιτικής γειτονίας, στο μέλλον της πολιτικής συνοχής, στις θαλάσσιες υποθέσεις και στις μεταφορές, καθώς και στα κλιματικά ζητήματα.

Η γενική συνέλευση της Διαμεσογειακής Επιτροπής ενέκρινε επίσης τα ακόλουθα έγγραφα:

- Κοινή διακήρυξη για το κλίμα, η οποία συντάχτηκε μαζί με τη Μεσογειακή Επιτροπή του UCLG (Παγκόσμιο Δίκτυο Πόλεων, Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών)·
- Πολιτική θέση για την οδηγία πλαίσιο για τα ύδατα και τις μεσογειακές περιφέρειες·
- Θέση για τη μεταναστευτική πολιτική και τις προκλήσεις της διαχείρισης της κινητικότητας των ανθρώπων στη Μεσόγειο·
- Πολιτική θέση για την αναθεώρηση της ευρωπαϊκής πολιτικής γειτονίας, μια πλήρη και από κοινού απάντηση της Διαμεσογειακής Επιτροπής της CPMR και της Επιτροπής Βαλκανίων – Μαύρης Θάλασσας η οποία συγκεφαλαιώνει όλες τις προηγούμενες συζητήσεις τους και η οποία βασίζεται στις πιο πρόσφατες συμβολές των κρατών μελών της Διαμεσογειακής Επιτροπής.

Η Διαμεσογειακή Επιτροπή υιοθέτησε επίσης το Τελικό έγγραφο πολιτικής του MarInA-Med COM&CAP με τα πολιτικά μηνυμάτα του για την ολοκληρωμένη προσέγγιση των θαλάσσιων υποθέσεων. Αυτό το έγγραφο είναι το αποτέλεσμα ενός έτους κοινών προσπαθειών των 14 θαλάσσιων έργων του προγράμματος διακρατικής συνεργασίας MED. Η δράση αφορούσε αρκετά μέλη της Διαμεσογειακής Επιτροπής σε 8 θεματικές εκδηλώσεις του COM&CAP και τρεις εναρκτήριες, ενδιάμεσες και τελικές διασκέψεις. Το έγγραφο κοινοποιήθηκε ευρέως στους κυριότερους ενδιαφερόμενους φορείς και θα αποτελέσει τη βάση για μια αλλαγή των εδαφικών και των ευρωπαϊκών πολιτικών καθώς και βάση για τα μελλοντικά έργα στη Μεσόγειο.

Τέλος, η Διαμεσογειακή Επιτροπή της CPMR υιοθέτησε και προσυπέγραψε ένα **πρωτόκολλο συνεννόησης** με το Κέντρο της Παγκόσμιας Τράπεζας για τη μεσογειακή ενοποίηση. Η συμφωνία αυτή θα επιτρέψει την προώθηση μιας πολυεπίπεδης διακυβέρνησης, τον συντονισμό πολλών διαφορετικών φορέων στη Μεσόγειο, καθώς και έναν αποτελεσματικό διάλογο σε πολλά θέματα, όπως η ανταλλαγή εμπειριών και καλών πρακτικών και η δημιουργία μιας μεσογειακής κοινότητας η οποία θα βασίζεται στη γνώση.

Κατά τα άλλα, επικυρώθηκε και το σχέδιο δράσης 2014–2016 της Διαμεσογειακής Επιτροπής, το οποίο συζητήθηκε στην τελευταία συνεδρίαση του Πολιτικού Γραφείου στη Μασσαλία. Το σχέδιο αποσκοπεί στη χάραξη μιας ολοκληρωμένης μακροπεριφερειακής στρατηγικής στη Μεσόγειο μέσω της ανάπτυξης μιας Μεσογείου των έργων, της ενθάρρυνσης των συνεργασιών ανάμεσα σε περιοχές των νότιων παραλίων και της ανάδυσης μιας μεσογειακής «ιθαγένειας». Τέλος, μετά από μια σύντομη παρουσίαση των συμπροεδριών και της γραμματείας της Διαμεσογειακής Επιτροπής, επικυρώθηκαν και τα σχέδια δράσης των 4 νέων ομάδων εργασίας της Διαμεσογειακής Επιτροπής (ομάδα εργασίας για την εδαφική συνεργασία και τις μακροπεριφερειακές στρατηγικές, ομάδα για το νερό και την ενέργεια, ομάδα για τις μεταφορές και την ολοκληρωμένη θαλάσσια πολιτική, ομάδα για την οικονομική και κοινωνική συνοχή) μαζί με τις 8 συμπροεδρίες τους.

Στην έκθεση δραστηριοτήτων του, ο **Daive Strangis**, εκτελεστικός γραμματέας της Διαμεσογειακής Επιτροπής, έκανε έναν απολογισμό των έργων της Διαμεσογειακής Επιτροπής, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στα έργα MarInA-Med COM&CAP και Vasco da Gama Med αλλά και στη στρατηγική για την υποβολή νέων

[έργων](#) στις επερχόμενες προσκλήσεις του 2015 του **προγράμματος INTERREG MED** (υποδεικνύοντας τις πιθανές πρωτοβουλίες προτεραιότητας για το δίκτυο στα πλαίσια των ειδικών στόχων: 1 για τη γαλάζια ανάπτυξη, 2.1 για την ενεργειακή απόδοση των κτηρίων, 3.1 για τον τουρισμό, 3.2 για το περιβάλλον). Η Διαμεσογειακή Επιτροπή, με τη συμφωνία του Πολιτικού Γραφείου και της γενικής γραμματέα της CPMR, θα συμμετέχει ως εταίρος μόνο σε στρατηγικά έργα ευθυγραμμισμένα με τις κύριες πολιτικές και τεχνικές προτεραιότητες του δικτύου. Αυτά τα έργα θα πρέπει να αφορούν κατά κανόνα περισσότερες από μία περιφέρειες ή εδάφη της Διαμεσογειακής Επιτροπής και να κεφαλαιοποιούν αποτελέσματα προηγούμενων έργων της CPMR. Οι μελλοντικές δράσεις θα πρέπει επίσης να προβλέπουν συγκεκριμένο ρόλο για τα δίκτυα και την πολυεπίπεδη διακυβέρνηση, υπογραμμίζοντας της διακρατική διάσταση της συνεργασίας. Επιπλέον, η Διαμεσογειακή Επιτροπή της CPMR θα μπορούσε επίσης να προβλέψει τη συμμετοχή σε ορισμένες άλλες σχετικές πρωτοβουλίες που προτείνουν οι περιφέρειες και οι εξωτερικοί ενδιαφερόμενοι ως «συνεργαζόμενος εταίρος» (χωρίς νομικές ή οικονομικές υποχρεώσεις), και να ενθαρρύνει την αναζήτηση εταίρων από τα μέλη της για αυτά και άλλα ενδιαφέροντα έργα που δεν θα προβλέπουν την απευθείας/επίσημη συμμετοχή της. Επιπλέον, ζήτησε από όλα τα μέλη της να καταθέσουν το συντομότερο δυνατόν τις προτάσεις τους για έργα, ώστε να τα βοηθήσει στην αναζήτηση εταίρων μέσω των επαφών της.

Ο εκτελεστικός γραμματέας παρουσίασε τις δραστηριότητες της περιόδου Σεπτεμβρίου 2014 – Ιουλίου 2015. Η γενική συνέλευση ενέκρινε τελικά **τα οικονομικά έγγραφα** της Διαμεσογειακής Επιτροπής καθώς και την **εισδοχή** νέων περιφερειών: Μολίζε (Ιταλία), Laâyoune–Boujdour–Sakia El Hamra (Μαρόκο), Τίρανα (Αλβανία).

Όσον αφορά στις περιφέρειες του Μαρόκου, πρέπει να σημειωθεί ότι στο Μαρόκο εφαρμόστηκε μια νέα εδαφική οργάνωση, η οποία θα έχει αντίκτυπο στη συμμετοχή των περιφερειών αυτών στο δίκτυο. Περιφέρειες από την Κροατία και την Τυνησία έχουν επίσης δεχθεί κρούση για το ενδεχόμενο εισδοχής τους.

Τέλος, ο εκτελεστικός γραμματέας ενημέρωσε τους συμμετέχοντες για το [χρονοδιάγραμμα](#) και για τις δραστηριότητες της Επιτροπής για το 2015 και μετά. Οι προσεχείς συνεδριάσεις των οργάνων λήψης αποφάσεων είναι οι εξής:

- **Ολομέλεια της Διαμεσογειακής Επιτροπής στο πλαίσιο της 43^{ης} γενικής συνέλευσης της CPMR στη Φλωρεντία** (Τοσκάνη, Ιταλία), στις 5 Νοεμβρίου 2015. (Προσοχή: Η γενική συνέλευση της CPMR θα διεξαχθεί στις 4–6 Νοεμβρίου 2015. Να σημειωθεί ότι κατά τη γενική συνέλευση θα αφιερωθεί ειδική συνεδρία στο μεταναστευτικό ζήτημα.)
- **Συνεδρίαση του Πολιτικού Γραφείου της Διαμεσογειακής Επιτροπής**: 26 Νοεμβρίου 2015 (απόγευμα) στο Ραμπάτ (Ραμπάτ–Σαλέ–Ζεμούρ–Ζαέρ, Μαρόκο). Εξετάζεται το ενδεχόμενο διεξαγωγής συμπληρωματικών σεμιναρίων για τα ζητήματα της αποκέντρωσης και της περιφερειοποίησης. Θα αναπτυχθούν συνέργειες με τη Μεσογειακή Επιτροπή του UCLG, η οποία θα διεξάγει στο Ραμπάτ συνεδρίαση του πολιτικού συμβουλίου της.

Σημείωση

Παρά την περίπλοκη κατάσταση που βιώνει η Ελλάδα, τις πρόσφατες γεωπολιτικές εξελίξεις σε μεσογειακό επίπεδο (περιλαμβανομένων των τρομοκρατικών επιθέσεων στην Τυνησία), τη μετεκλογική περίοδο σε Ιταλία και Ισπανία (με τον σχηματισμό των νέων διοικήσεων), τη νέα εδαφική οργάνωση και την προεκλογική περίοδο στο Μαρόκο, αρκετές μεσογειακές περιφέρειες της CPMR κατάφεραν να συγκεντρωθούν στο Ναύπλιο για τη Γενική Συνέλευση της Διαμεσογειακής Επιτροπής ή να συμμετάσχουν μέσω τηλεδιάσκεψης. Αφενός, το γεγονός αυτό επέτρεψε στις εργασίες της Διαμεσογειακής Επιτροπής να συνεχιστούν, αποτρέποντας την ακύρωση μίας σημαντικής συνάντησης του οργανισμού λόγω εξωτερικών παραγόντων. Η τελευταία, μαζί με την ποιότητα των συζητήσεων, εμπλουτισμένων με τις παρεμβάσεις ποιοτικών εξωτερικών ομιλητών, πρέπει να θεωρηθεί πολύ θετικό στοιχείο και σύμβολο ζωντάνιας και ευρωστίας του δικτύου. Αφετέρου, η Προεδρία και όλα τα μέλη που συμμετείχαν δια ζώσης τόνισαν ότι είναι πολύ σημαντικό να διασφαλιστεί στο μέλλον μία ισχυρότερη συμμετοχή σε τεχνικό και πολιτικό επίπεδο. Ιδιαίτερα όσα μέλη δεν παρέστησαν στο Ναύπλιο για διαφορετικούς λόγους, θα πρέπει να προσπαθήσουν να έρθουν και να συμμετάσχουν ενεργά κατά τη διάρκεια της επόμενης Ολομέλειας στην Τοσκάνη και στο Πολιτικό Γραφείο στο Ραμπάτ.